

□ Bir yanda sulh teşebbüsü, öbür yanda harb hazırlığı □

Hazırlıklarını tesri eden İtalya Brenner geçidini de tahkim ediyormuş

Fransa ile Belçikada şayanı dikkat mülâkat ve toplantılar

Amerikanın sulh teşebbüsü etrafında, Berlinda, Londrada, Pariste neler söyleniyor?

HARB SULH

Sovyetlerle Almanların yeni hazırlıkları hakkında şayialar

Amerikan gazetelerinde görülen tefsirler, mütalealar

Londra 12 (Husufi) — Millî müdafaa yüksek konseyi bugün de mesaisine devam etmiştir. Konseyin, Venedik sarayında yapılan toplantılarına Musolini riyaset etmektedir. Konsey, yarın tekrar toplanacaktır. (Devamı 8 inci sayfada)

Nevyork, 12 (A.A.) — NevYork Times gazetesinde, Dorothy Thompson, Sumner Welles'in yakında Avrupaya yapacağı ziyareti mevzu bahis ederek diyor ki: Ruşvelt tarafından sulh lehinde yapılan teşebbüsün manasını, evvelâ Birleşik Devletler (Devamı 8 inci sayfada)

Samsun treninde kanlı bir vak'a

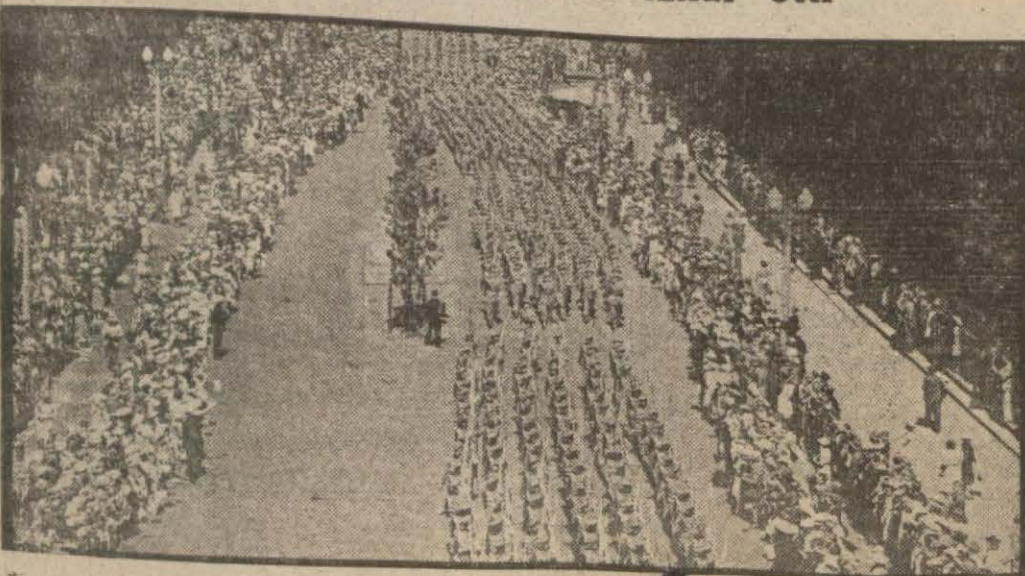
İki kardeş, kendi köylerinden bir adamın kafasını parçaladılar, maktulün 14 yaşındaki çocuğu da bunlardan birini öldürüp diğerini yaraladıktan sonra tren penceresinden atılarak kaçtı

Samsun (Husufi) — Samsun - Ulaş yolunda tren içerisinde kanlı bir vak'a olmuştur. 14 yaşında bir çocuk babasının be-

şisini taşla parçalayıp öldüren adamı ta banca ile öldürdükten sonra iki kişiyi de yaralamıştır. Facianın tafsilâtı şu - dur: (Devamı 8 inci sayfada)

Yakınşarktaki İngiliz ordusu takviye ediliyor

Yeni Zelânda ve Avustralyalı kuvvetlerin Süveyş vâsil olmaları münasebetile merasim yapıldı, kuvvetlerin kumandanı nutkunda Türkiyeye karşı olan sempatisini de izhar etti

Avustralyalı askerler Sidneyden ayrılırken

Londra 12 (Husufi) — Yeni Zelânda ve Avustralyalılardan mürekkep binlerce efrad, yakınşarktaki İngiliz kuvvet-

lerini takviye etmek üzere bugün Süveyş'e hareket ettiler. (Devamı 8 inci sayfada)

Millî Şef

Ankara 12 (A.A.) — Reisi - cumhur İsmet İnönü bugün öğleden sonra Millî Müdafaa Vekâletine gitmişler ve Vekil General Naci Tınazın yanında geç vakte kadar kalmışlardır.

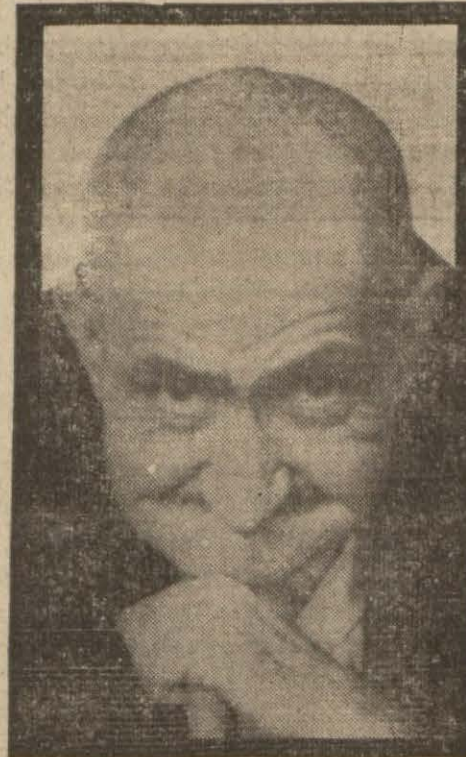
Alman - Sovyet iktisadî anlaşması dün imzalandı

Roma, 12 (Husufi) — Bir müddettenberi Moskovada cereyan etmekte olan Alman - Sovyet iktisadî müzakereleri, bugün neticelenmiş ve bu husustaki anlaşma imzalanmıştır.

Anlaşma mucibince, Sovyetler Almanya'ya en geniş iktisadî yardımda bulunacaklardır.

Kavuklu Ali öldü

Eski bir Türk teması olan orta oyunu onun ölümüyle tamamen tarihe karışmış bulunuyor

Merhum Kavuklu Ali (Yazısı 3 üncü sayfada)

BUGÜN Hatıralar arasında

YAZAN

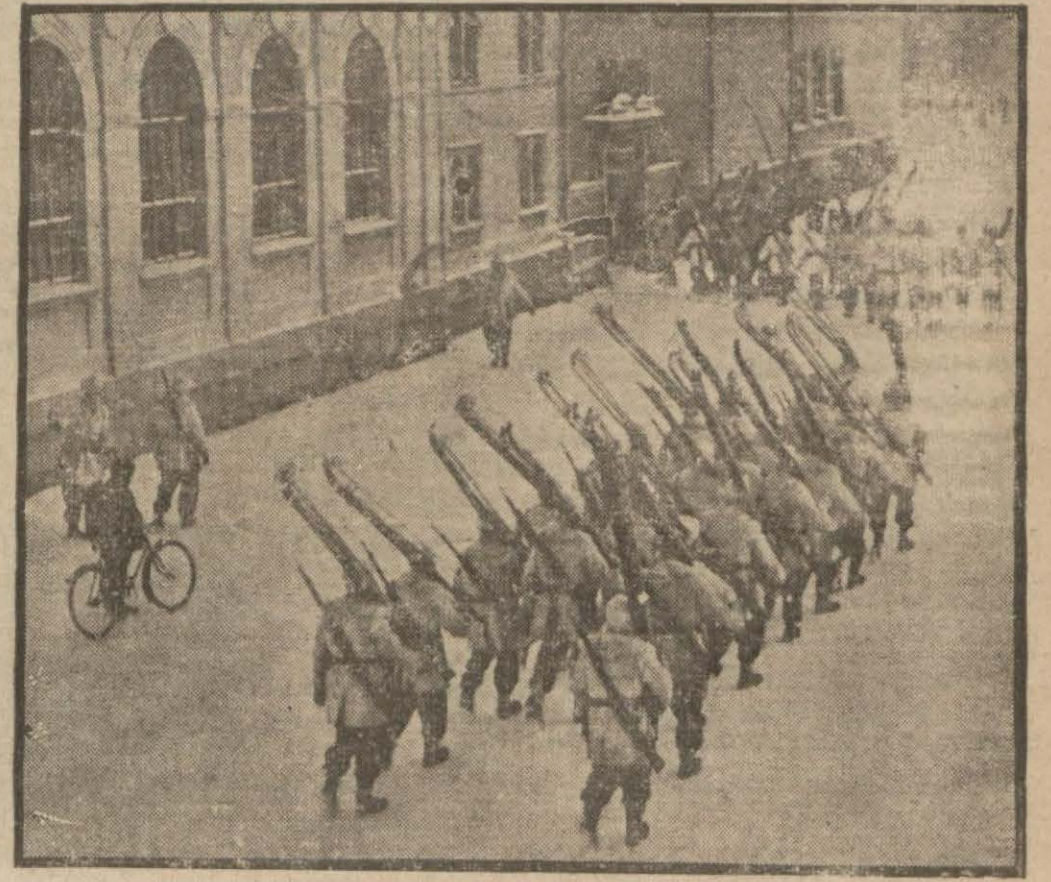
Ustad

Halid Ziya Uşaklıgil (Bugün 6 ncı sayfada)

Finlândiyaya hariçten 700 tayyare geliyor Şiddetli muharebeler oluyor

Finler Manerhaym hattının bazı istihkâmlarının düştüğü haberlerini kat'i şekilde tekzib ediyorlar

Muharebelere aid tafsilât ve Fin tebliği

Holânda gönüllülerinden bir kafiye Finlândiyada

Londra 12 (Husufi) — Holânda membarlarından verilen bir habere göre, Finlândiya, önümüzdeki aylar içinde 700 yeni sistem tayyareye sahip olacaktır.

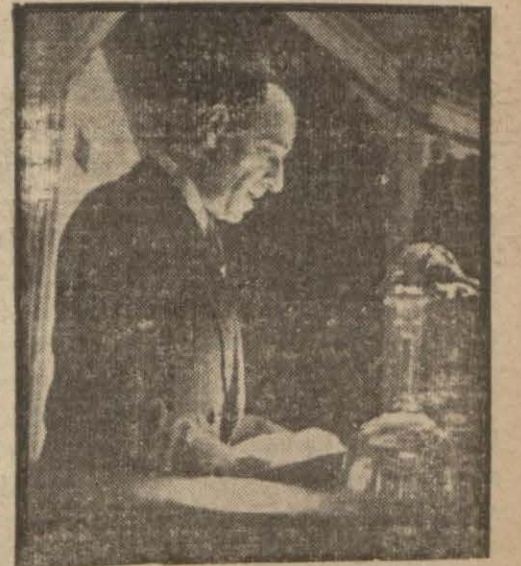
Zelzele mintakasına gidecek ilmi heyetin hazırlığı

Heyet zelzele mintakasında yeniden kurulacak şehir ve köylerin yerlerini tayin edecek, buralardaki evlerin tiplerini kararlaştıracak ve bir de harita yapacak

Hâmid Nafiz Pamir'in verdiği izahat

Zelzele mintakasında tetkiklerde bulunacak olan mütehassıslar heyeti bu ay sonlarına doğru Erzincana hareket edecektir. Heyet azası Devlet Meteoroloji Umum Müdürü Ahmed Tevfik. Üniversite Jeoloji Enstitüsü profesörü Hâmid Nafiz Pamir, coğrafya şubesi profesörlerinden İbrahim Hakkı, astronomi şubesi doçentlerinden Gleisberg, Ankara Dil - Tarih - Coğrafya Fakültesi profesörlerinden Lui, Ankara Maden Enstitüsünden Dr. Arni, profesör Salamon Kalli ve mütehassıs asistanlardan müteşekkildir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Hâmid Nafiz Pamir

Yeni zabita romanımız

Komiser Sedad

Baştanbaşa entrika, heyecan ve hareketle dolu bir eser

Bugün başladık, yedinci sayfamızda okuyunuz

Hergün

Seyahat zahmetine Yazık!

Ekrem Uşaklı

Dünya matbuatı bu harb içinde ve sulh meselesi ile alakada olarak Amerikadan iki defa bahsettiler. Birincisinde sadece bir rivayet kaydetmişler, rivayetin etrafında da tahminlere girişmişlerdi. İkincisinde kat'î mahiyeti haiz bir hâdiseyi haber verdiler, sonra da mutad üzere genî hâdisi etrafında, bilhassa vereceği netice üzerinde kehanete kalkıştılar. Gazetelerin çıkan iki fırsatta da oynadıkları rol pek parlak değildir.

Dünya matbuatına bu harb içinde sulh meselesi münasebetile Amerikadan bahsetme fırsatını veren ilk hâdisi üç ay evvel oldu.

Vaşingtonun Beyaz sarayında bir müsameri veriliyordu, gazeteciler Cümhurreisi Roosvelt'in refikasının etrafını aldılar, iç memleket ve dış memleket hâdiseleri hakkında fikirlerini söylemek istediler, Bayan Roosvelt iç memleket meseleleri hakkında düşüncüklerini söyledi, dış memleket işleri hakkında da:

«Harbin ilkbaharda biteceği kanaatini» izhar etti.

Gazeteciler aradıkları sansasvonele meseleyi bulmuşlardı, üzerine düştüler, fakat Bayan Roosvelte kanaatinin kaynağını söylemek imkânını bulmaktan âciz kaldılar.

Amerika Cümhurreisi de hususî bir muhavere esnasında aynı mânava gelebilecek bir cümle söylemişti. Hükmedildi ki, kanaat doğrudan doğruya onundur, fakat istinad ettiği esas nedir? Tahmin başladı ve nihayet bir anlaşmanın temin edileceğinden, kısa ve şiddetli bir çarpışma ile neticenin alınacağı düşüncesine kadar hatıra gelen bütün ihtimaller üzerinde duruldu, ve nihayet bahis hararetini kaybedince bir başka mevzu geçildi.

Dünya matbuatına bu harb içinde sulh meselesi münasebetile Amerikadan bahsetmek fırsatını veren ikinci hâdisi yenidir:

Amerika Cümhurreisi müstakbel dünyanın iktisadî şartları ne şekilde tanzim edilmeli suali etrafında bitaraf devletlerle temasa geçmek lüzumunu duyuyor, bir taraftan da muharib ve harb harici büyük devletlerin hakikî vaziyetlerini anlayıp bildirmesi için hariciye müsteşarı Welles'i Avrupaya yolluyor.

Bu, bir sulh teşebbüsü veya tavassutu değildir. Mister Welles hakikî düşünceleri anluyacak ve şayet kendisine mahrem mahiyette telkinat yapırsa Amerika Cümhurreisine bildirecek, Amerika Cümhurreisi de mahrem telkinatı karşı tarafın hakikî dilekleri ile telif edilebilir mahiyette görecektir, o zaman teşebbüsün doğru olup olmadığını ancak o zaman düşünecektir.

Görüldüğü ki, arzu henüz başlamayan çarpışma büyük bir facia haline inkılâb etmeden evvel önünü almanın mümkün olup olmadığını anlamak için yapılmış bir «yoklama»dan ibarettir ve cidden insanî bir harekettir. Nitekim bütün bitaraf memleketlerde bu şekilde telâkki edilmiştir. Daha ileriye gidelim, ilk dakikada muharib devletlerde de öyle karşılanmıştır. Fakat aradan birkaç saat, birkaç gün geçince bitaraf memleketlerde ilk dakikada doğan hissin kuvvetlenmesine mukabil muharib devletlerde ilk dakikalarda doğan hissi unutturacak sesler yükselme başlamıştır.

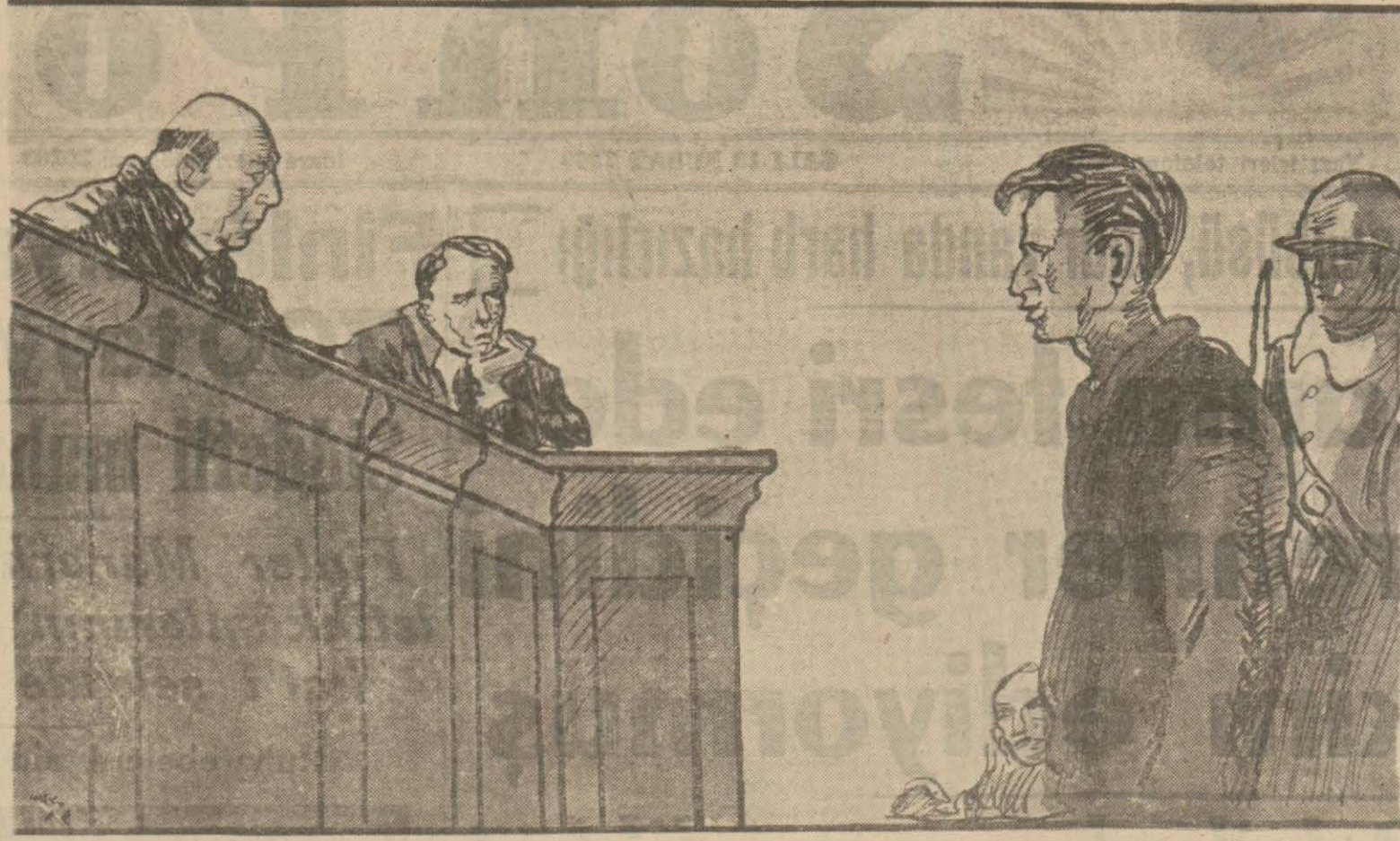
Amerika Cümhurreisinin hususî ve seyyar gözcüsünü Avrupaya getirecek olan Rex transatlantığı Nevyork limanından ayın 17 inci günü hareket edecektir.

Farzedinizki, muhterem bay Welles rihimden ayrılır ayrılmaz vapurda bir gezinti yaptıktan sonra hususî dairesine çekilmiş ve dört buçuk gün sonra göreceği Avrupa ile şimdiden temasa gelmek arzusu ile radyonun düğmesini çevirmiştir. Ne işiteceğini tahmin edebilirsiniz?

Hiddetten boğulur gibi söylenen bir ses, ateş saçan bir makale...

Radyo sipikeri propandanda nezaretinde tanzim edilen bülteni okusa da

Resimli Makale:

Sinirlenmeye başlayan bir insan mahkûmiyet kararını dinliyen bir maznuna benzer, hükmü temyiz ederek kurtulması, beraet kazanması elân mümkündür.

Sinirlendiğinizi hissettiğiniz dakikada mübahase veya nakaşayı derhal kesiniz, bu hareketiniz ilk mahkemeden mahkûmiyet kararı alan maznunun temyiz istidasına benzer, ikinci celsede kurtulması ihtimal dahilindedir.

SÖZ ARASINDA

Finlandiyadan İspanyaya Uçan güvercin

Finlandiyadan kalkarak 3400 kilometrelik bir mesafeyi kateden bu güvercin bitkin bir halde İspanyada Bilbao şehrinde bir damın üzerine konmuş ve bayılmıştır. Ayağında şöyle bir yazı okunmuştur: «U. V. Helsingfors. Finland 33140.»

Bir İngilizin Hitlerde gördüğü iyi taraf ne imiş?

Bir İngiliz, Alman devlet reisi Hitler için şöyle demiştir: «Şurası muhakkaktır ki, Naziliğin kurucusu, lideri olduğu için Hitler baş düşmanımızdır, fakat adamcağzın iyi bir tarafını da inkâr etmek adil ve hakka muvafık olmaz. Hitler, memleketinde hiçbir şeyin israf edilmemesini, en ehemmiyetsiz bir şeyden bile istifade edilebileceğini telkin eden, öğreten ilk liderdir.»

devletinin gizli düşüncelerini anlatmaz, gazeteci hükümetinin sırlarını bilse de sütunlarında bağırmasın, yapılan propaganda harbidir.

Amerika Cümhurreisinin muhterem müşahidi politikanın kulislerini bilen bir adamdır, ateş saçan ateşli hatibin kendi rolünü oynadığını elbette düşünecektir, radyonun düğmesini çevirirken:

— Seyahat zahmetine yazık, düşüncesini hatırına getirmekten elbette uzak kalacaktır, fakat karanlıklar içinde açılıp kapanan küçük ve korkak bir ışığın belirmekte olduğu bir dakikada karşılıklı hücumün asab üzerinde yapacağı tesir kabili ihmal değildir.

Eski harbden sonra gizli diplomasinin aleyhinde bulunanlar haksız değildi, fakat söylevini yazmadan söylenen ateşli diplomatla sarı gazetecinin beşeriyete yaptığı fenalık gizli diplomasinininkinden az sayılmaz.

Muhterem Amerika Cümhurreisi teşebbüsüne girişmeden evvel propaganda harbinde bir mütareke temin etmeye çalışmalıydı. Ekrem Uşaklı

Hergün bir fıkra Zamane çocuğu

Baba, oğlula yan yana pencerenin önünde oturuyordu. Bir zenci geçti, çocuk baktı ve babasına döndü: — Baba biz tozdan, topraktan yaratıldık değil mi? Babası cevap verdi: — Evet oğlum. — Zenciler de öyle mi? — Evet oğlum. — Amma onlar kömür tozundan yaratıldılar değil mi?

Avustralyanın 1 Numaralı düşmanı Tavşanlardır

Avustralya hükümeti geçenlerde tavşanı «Bir numaralı memleket düşmanı» olarak ilân etmiştir.

Bu sakın ve korkak hayvanın böyle düşman addedilmesi şaşılacak şeydir değil mi? Meseleyi izah edelim: Bundan 25 sene evveline gelinceye kadar Avustralyada tek bir tavşan yoktu.

1912 senesinde bir İngiliz baytarı Avustralyaya on çift tavşan getirir. Bir kaç ay sonra bu hayvanlardan onu kaçır. Bunlar 15 sene içinde o kadar çoğalır ki tarlaları mahveylemeye başlarlar... Bunun üzerine hükümet bir tebliği resmî neşreder. Öldürülen her tavşan için 20 peni mükâfat vâdedilir.

O vakittenberi binlerce tavşan öldürülmüştür. İşin ticarî cephesini elden bırakmayan Avustralya ticaret nezareti tavşan etinin konserve suretiyle ihracını teşvik eder.

Bundan mühim kârlar temin edilir. Fakat tavşanların üremesi ile bir türlü basa çıkılmaz.

Bir sene içinde tavşanlar tarafından tarlalara ika edilen zararların yekünü 40 milyon İngiliz lirasını bulmuştur.

Şimdi bir Avustralyalı baytar tavşanları öldürmek için hususî mikrobları havi bir nevi sebze yetiştirmeye muvaffak olmuştur. Bunu yiyen tavşanlar mühlük bir gripe tutuluyorlarmış. Bu zehirli sebzenin diğer hayvanlara mazarratı olmadığı anlaşılmıştır.

Harbin garib Azizliklerinden Biri

Harbin garib tecellilerinden biri de, postaların, cepheledeki kocalarından mektub bekleyen kadınlara yaptığı azizliktir. Bu azizliklerden birisini anlatalım: Geçenlerde postacı resmini gördüğümüz İngiliz bayanına iki mektub getiriyor. Bu mektublardan biri İngiliz bahriye nezaretindedir, içinde de bahriye zabiti olan kocasının bir deniz muharebesinde öldüğünü yazmaktadır. Uğradığı felâketle deliye dönen zavallı kadın, bu sefer öteki mektubu açıyor, okuyor. Fakat gözlerine inanmamaktadır. Zira bu mektubdaki satırlar kocasının el yazısıdır, sağ olduğunu ve Almanya'da bir harb esiri olarak bulunduğunu bildirmektedir.

Nihayet mesele anlaşılıp, kadının kocasının sağ olduğu meydana çıkmıştır.

En çok otomobil kaybeden İngiliz

Londra Mister Gareth, otomobilini kaybetme şampiyonudur. Şimdiye kadar nefsi Londra şehrinde on üç defa otomobil sürme kadem basmış, her seferinde de içinden tek bir çivisi bile çalınmış olarak, başka bir noktada bulunmuştur. Yalnız bu defa, otomobil ortadan yok olmuş ve günlerdenberidir de çalanlar arabayı geri getirmemişlerdir.

İSTER INAN, İSTER İNANMA!

Bir tanıdık söyledi:

«Alman radyosu son neşriyatından birinde arabi bilmem kaçınıcınen bitip, bilmem kaçınıcının başlamak üzere olduğunu haber verdi ve yeni arabi yılı türkçe olarak dinleyicilerine tebrik etti. Benim bildiğim arabi yılın değişmesi veya değişmemesi Türkiyede hiçbir zaman kim-

seyi alâkadar etmedi, hele hiçbir zaman herhangi bir bayrama vesile olmadı, bir aralık hüviyet cüzdanlarında rumî yıl ile birlikte kaydediliyordu, milâdî tarih resmî tarih olarak kabul edilince o da unutulup gitti, binaaleyh Alman radyosunun bugünkü Türkiyeyi tanıdığına ve anladığına ben inanmıyorum» fakat ey okuyucu sen;

İSTER INAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Romantizm tehassürü

E. Ekrem Talu

Şu romantizm denilen hisli devrin herkes aleyhinde bulunmuşunu, iflâs etti artık, der, sevinirler; romantik şairlerin, muharrirlerin eserleriyle alay ederler...

Ne derlerse desinler, ne yaparlarsa yapsınlar: Romantizmin tarihe karşı masına samimî esef edenlerden bir benim!

Biz Türkler o devrin, hemen münhasıran seyyiesini çekmişiz. Fartı hassasiyetlerle temayüz eden romantikler Lord Bayron, Viktor Hügo, Andre Şeniy ve emsali, en nefis eserlerinde aleyhimize ateş püskürmüşler. İçlerinden bazıları bize, bizim hâkimiyetimize karşı ayaklananlara bedenen de yardım etmişler. Hep bunlara rağmen şu yirminci menfaat ve hodgâmlık asrında bu cesid adamların yokluğuna hayretlanmaktayım.

Meselâ bir Viktor Hügonun sesli sulhü müdafaa etmekte herhangi bir zamâne diplomatının nutkundan çok daha müessir olurdu.

Beşeriyeti maddileştirdik, maraz telâkki ettiğimiz ince duyularımızı körlettik te ne oldu? Milletlerin birbirleriyle sık sık münazaa etmeleri romantizmin üfulünden ve realizmin onun yerine ikamesinden sonra başlamıştır.

Romantizm devrinde harbin mahiyeti bile başka idi. Onda bugün hasis menfaatlerin arasında boğulan bir asalet, bir ulvî maksad vardı. Milletleri tahrik eden herhangi bir kömür madeni, bir petrol kayusu, bir müstemleke işi değil, vatan ve istiklâl müdafası idi. Sonra ordular karşı karşıya merdce, erkeke savaşlardı. Müdafaa ve taarruz vasıtalarının tekâmülü merdeliğin, kahramanlığın alevhine oldu. En son romantik asker bizim (Mehmedcik)ti. O dünyada her şeyden ziyade şingüsüne güvenir; ve nazarında en kavî istihkâm kendi asil göğsüdür.

Romantizmin, vakit vakit, tehassürü içimi yakıyor. Acık şehirleri bombardıman edip de binlerce, müdafasız, kadın ve çocuğu cansız yere seren realist kahramanların menakibini duyduğumca, cedlerimin alevhine silâh kullanan idealist İngiliz çocuğu Bayronun bile hatırasını tevkir edesim geliyor.

İdeal biraz daha gönüllerden silinsin, görürüz dünyanın halini!

E. Ekrem Talu

Üsküdar kazasında muzır hayvanlar öldürülüyor

Üsküdar kazası dahilinde son günlerde 8 yaban domuzu, 22 tilki, 24 çakal, 3 kurd, 80 karga öldürülmüştür. Kaza dahilinde herkesin birer karga vurmaları kararlaştırılmıştır. 50 bir içineki bir karardan muaf tutulmaları için Vilâyete müracaat etmişlerdir.

Eyüb Halkevinde resim ve fotoğraf sergisi

Eyüb Halkevinden: 1 — 25/Şubat'ta Evimizde amatör fotoğrafçı ve resamlara mahsus olmak üzere bir fotoğraf ve resim sergisi açılacaktır. 2 — Teşhir edilecek fotoğraf ve resimlerin mevzuu serbesttir. 3 — Amatörlerimizin sergide teşhir ettirecekleri eserlerini 20/Şubat akşamına kadar Evimiz idare müdürüne teslim etmeleri rica olunur.

Fotoğraf sergisi tehir edildi Eminönü Halkevinden: 19 Şubat 940 da açılacağını evvelce ilân ettiğimiz amatör fotoğraf ve resim sergilerinin açılışı, Halkevi leri yıldönümü töreninin yapılacağı 25/2/94 Pazar gününe bırakılmıştır.

TAKVİM

RUMİ SENE		ARABİ SENE	
1365	13	1365	1365
2 nci Kânun	Rosmî sene	Kasım	Kasım
81	1940	98	98
SALI			
GÜNEŞ		İMSAK	
S. D.	Muharrem	S. D.	
6 50	4	5 18	
1 20		11 40	
GÜNLER			
Öğle		İkindi	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 12	23	15	20
V. 6	46	9	40
		12	—
		1	32